

Nr 352.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1918.
Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till åtgärder i prisreglerande syfte.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 124.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 30 april 1918 avlåten proposition, nr 438, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till åtgärder i prisreglerande syfte anvisa såsom förslagsanslag under nionde huvudtiteln dels å tilläggsstat för år 1918 90,000,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1919 10,000,000 kronor.

Inseende nödvändigheten av statens reglerande ingripande i syfte att lindra den kriget åtföljande dyrtidens tryck anvisade riksdagen för lidet år ett förslagsanslag av 22,400,000 kronor att av Kungl. Maj:t användas för nedbringande av prisen å spannmål, kraftfoder, konstgödsel, salt fisk, ved, brännrotv och potatis samt för bestridande av vissa kostnader för brödsädsregleringen och till oförutsedda utgifter i prisreglerande syfte. Av detta anslag har enligt departementschefens uppgift nu disponerats inalles i runt tal 33,900,000 kronor eller 11,500,000 kronor mer än anslagets belopp.

Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning, vilken grundar sig på en av folkhushållningskommissionen i skrivelse den 27 april 1918 framlagd

beräkning över det till prisregleringar intill utgången av år 1918 erforderliga beloppet, såvitt angår förnödenheter, som tillhandahållas eller regleras genom kommissionens försorg, avser anvisande såsom förslagsanslag dels å tilläggsstat för år 1918 av 90 miljoner kronor, dels ock å extra stat för år 1919 av 10 miljoner kronor att av Kungl. Maj:t användas för vidtagande av åtgärder i prisreglerande syfte. Enligt verkställda beräkningar skulle härav för innevarande konsumtionsår till prisregleringar å vissa genom folkhushållningskommissionens försorg tillhandahållna varor — utöver av Kungl. Maj:t redan anvisade medel jämte ett ytterligare begärt bidrag å 2,100,000 kronor till prisreglering å smör — ävensom till kostnader för det lokala livsmedelsarbetet m. m. erfordras inalles 56,500,000 kronor, därav 28 miljoner kronor för behovet av prisregleringsmedel för mjöl och 6 miljoner kronor för den lokala organisationen. Vad beträffar den del av nästa konsumtionsår, som faller inom budgetåret 1918 eller ungefär tiden september—december hava prisregleringsutgifterna beräknats till sammanlagt 35 miljoner kronor, därav 20 miljoner kronor avsetts för prisreglering å mjöl samt 15 miljoner kronor beräknats för prisreglering å andra viktiga förnödenheter såsom smör, salt fisk, utländsk brödsäd — därest sådan kan erhållas — gödselmedel m. m. ävensom till kostnader för den lokala organisationen.

Den under de första krigsåren så gott som oavbrutet fortgående stegringen av prisen på snart sagt alla livsförnödenheter har hitintills icke visat några tecken till avmattning. De i anledning härav alltjämt ökade svårigheterna med avseende å vår folkförsörjning, synas riksdagen oförtydligt giva vid handen, att ett fortsättande av statens verksamhet i syfte att genom prisregleringar av nu ifrågavarande slag åstadkomma, att vissa av de viktigaste livsförnödenheterna tillhandahållas konsumtionen till någorlunda måttliga priser, nu i än högre grad är av behovet påkallat. Riksdagen, som i stort sett icke funnit någon erinran böra göras mot de verkställda beräkningarna, vill emellertid i likhet med departementschefen uttala, att då väsentligt högre spannmålspris torde komma att såsom i Kungl. Maj:ts proposition angående minimipris förutsatts bliva gällande för nästa konsumtionsår det förr eller senare läser bliva nödvändigt att vidtaga höjning av mjölpriset. Det torde härvid böra beaktas att, även om mjölpriset höjes i ungefärlig överensstämmelse med de högre minimipris, som av riksdagen innevarande år beslutats, mjöl av vete och råg skulle enligt den i berörda proposition förebragta utredning i allt fall bliva vårt billigaste födoämne. Vidare har riksdagen, som funnit

de med brödsädens förmalning förenade lagrings- och andra kostnader anmärkningsvärt stora, ansett sig böra uttala önskvärdheten, att Kungl. Maj:t ville taga i övervägande, huruvida icke en nedsättning däri eventuellt skulle kunna åstadkommas. De till icke mindre än 6 miljoner kronor beräknade kostnaderna för den lokala organisationen synas visserligen avsevärda, men torde dock detta belopp med hänsyn till vikten av att till organisationen förvärva fullt kompetenta och lämpliga personer vara behöfligt.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till åtgärder i prisreglerande syfte anvisat såsom förslagsanslag under nionde huvudtiteln dels å tilläggsstat för år 1918 90,000,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1919 10,000,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1918.

Med undersåtlig vördnad.
